

אינה על כל החציצה אלא רק על אותו מיעוט שגרם לחציצה להיות 'רובו', וכשיסלקנו די בכך כיון שיחזור להיות מיעוטו שאינו מקפיד. אם כן כעת אינו מקפיד אלא על מיעוטו, ושפיר אינו אלא מדרבנן (שו"ת אחיעזר ח"ג סי' ל"ג, הובא ב'קהלות יעקב' למס' סוכה).
 ב"ד (ריש סי' קצ"ח): 'צריכה שתטבול כל גופה בפעם אחת'. ודע שאפילו משהו מעכב מן התורה, ואפילו שערה אחת בחוץ. ואינו כבדיני חציצה דמיעוט אינו חוצץ (ששבה"ל).

'אינה טובלת אלא בלילה משום סרך בתה'. מבואר בגמ' דבמקום אונס, כגון צינה או גנבי וכדו', התירו לטבול ביום. וכתב ה'פתחי תשובה' (קצ"ז סק"א) בשם ה'חמודי דניאל' דדוקא כשהוא צורך כללי לכל נשי העיר מועיל לענין זה.

דף סח

'אשה חופפת בערב שבת'. לענין טבילה בשבת, כתב ה'פתחי תשובה' (קצ"ז סק"ב) שדעת ה'נודע ביהודה' (תניינא או"ח כ"ד) וה'חכם צבי' (סי' י"א) דאין לטבול במים חמים, היות שאסור לרחוץ כל גופו בחמין בשבת משום גזירת מרחצאות. ובשם 'דברי יוסף' (סי' ס"ד) כתב ללמד זכות על הנשים שנהגו להקל, והניח בצ"ע.

וב'סודרי טהרה' (קצ"ז סק"ז) מסיק 'מכל הלין נראה לי דבמקום שנהגו לטבול בשבת בחמין אין למחות בידם כי יש להם על מה לסמוך ובפרט בזמן הזה שירדה חולשה לעולם ואי אפשר להם בצונן כו'.

וה'ה' כתב אשה חופפת ביום וטובלת בלילה כו' הא דלא אפשר'. שיטת רש"י שמותר לחוף בלילה הטבילה, אלא שעדיף שתחוף מבעוד יום מפני שמהומה לביתה ושמא לא תחוף היטב. ושיטת ה'שאלתות' שהובא בתוס' להיפך, שלכתחילה עדיף שתחוף בלילה הטבילה כדי לסמוך החפיפה לטבילה עד כמה שאפשר.

ובשו"ע חשב לשתי השיטות, וכתב שהמנהג הכשר הוא שתתחיל לחוף מבעוד יום ועוסקת בחפיפה עד שתחשך, ואז לטבול. וכתב הרמ"א שבשעת הדחק כשאי אפשר לקיים שתי השיטות, יכולה לנהוג כך או כך.

ובשו"ך (סק"ז) בשם המהרש"ל: 'ועתה תקנו לחוף בלילה, ותעסוק בחפיפה דוקא שעה אחת שלא תהא מהומה לביתה, שרי אפילו לרש"י'.

על פי זה כתב בשו"ת 'אגרות משה' (יו"ד ח"ב סי' פ"א) דבמקומות שפותחין בית הטבילה רק סמוך לצאת הכוכבים, עדיף שלא תקדים החפיפה בביתה, אלא תקבע זמן משוער לפי עניינה כמה זמן צריכה לחפיתה, ותעשה החפיפה בבית הטבילה בלילה במשך כל הזמן שקבעה לעצמה מראש (ואז אין חשש 'מהומה לביתה' כמהרש"ל הנ"ל). ואם אי אפשר לשהות בבית הטבילה כל משך הזמן הזה, תקדים לעשות החפיפה בביתה, דחשיב שעת הדחק.

'שבדקה עצמה יום השביעי שחרית... מן המנחה ולמעלה... בשנים לנדתה' - ע' במלואים באורך.

'איתמר רב אמר כו' ולוי אמר כו'. הרמב"ם (פ"ו מאיסורי ביאה ה"כ) פסק כרב. והקשו האחרונים דהא

הלכתא כלוי לגבי רב. ויש ליישב על פי הכלל של המהר"י קולון (שרש קס"ו) דכל הכללים של 'הלכה כמר לגבי מר' הם רק בדברים הנוהגים בזמן הזה, ולא בדברים שאינם נוהגים בזמנינו (וכעין זה בשבת ע' ע"ב תוד"ה נודע). אם כן לדידן, אחר תקנתא דר' זירא, בלאו הכי כל הנשים כספק זבות להצריכן ז' נקיים. ואין נפקא מינה במחלוקת רב ולוי אלא לזמן המקדש אם הקרבן שמביאות נאכל, ובוה לא תופס הכלל שהלכתא כלוי לגבי רב (חכמת בצלאל).

(ע"ב) 'הפרישה בטהרה בראשון'. הרמב"ם (פ"ב מאיסורי ביאה ה"כ) פסק כסתם משנה, שלא מועיל הפסק טהרה ביום הראשון שבו החלה לראות הדם הואיל והוחזק בו המעיין פתוח, ודלא כרבי בברייתא שמיקל בזה. וכן פסק השו"ע (קצ"ו ס"ב) שכשמפסקת ביום ראשון לראייתה צריכה לשים מוך דחוק (כן פי' בביאור הגר"א שם). אך עיין 'באר הגולה' שם אות ה' שסובר שמוך דחוק מועיל רק לדעת רבי דברייתא, ודלא כהרמב"ם.

נזיר שהילך על גבי סככות ופרעות. ברש"י (ד"ה ונזיר, וד"ה ורבנן) כתב דאינו סותר אלא אותו יום בלבד. ותמה עליו הרש"ש דבנזיר (דף נד ע"א) מוכח במשנה שכל שבעת ימי טומאתו אינם עולים לו לספירת ימי נזירותו, וכן משמע שם בתוס', וברמב"ם פ"ז מנזירות ה"ז.

אבל הלכה כרבי אליעזר. כתבו התוס' אע"ג דאין למידין הלכה מפי הש"ס כו'. כן איתא לעיל (דף ז ע"ב) 'שאיין למדין הלכה מפי תלמוד'. ופירש"י שם 'מתוך המשנה וברייתא ששנויה בהן הלכה כפלוגי אין למידין מהן שהאמוראים האחרונים דקדקו בטעמי התנאים והעמידו הלכה על בוריה אבל הראשונים לא דקדקו איש בדברי חברו כו' והיא היתה נקראת משנה וברייתא והיה נותן לבו לתת טעם לשמועתו כו' ואתה סברא היתה נקראת תלמוד בימי התנאים כו' ואין למידין הימנה'.

ובבבא בתרא (דף ק"ל ע"ב) 'תנו רבנן אין למדין הלכה לא מפי למוד ולא מפי מעשה עד שיאמרו לו הלכה למעשה'. וכתב שם הרשב"ם 'ואשמועינן דאין מורין הלכה מתוך משנה אי לאו דקבע הלכה כמותו כו' אבל בהלכות הפסוקות בדברי האמוראין ודאי סמכי' דכיון שפסקום וכתבום רב אשי ורבינא שהם סוף הוראה ודאי עליהו סמכי' כו' אבל אפסק דגמ' סמכי' דכולהו הוו הלכה למעשה כו' ולמי נשאל עוד בשעת מעשה אם לא נסמוך על ההלכות הפסוקות בגמ' כמו שסדרן רב אשי כו' הא אין אדם ראשי לחדש דבר מעתה אלא ודאי כמו שפסקו האחרונים כך נעשה'.

דף סט

תחלתן וסופן בעינן. בשו"ע (קצ"ו ס"ד) פסק דבכל יום מז' ימי הספירה צריכה להיות בודקת לכתחילה (לכולי עלמא) פעמיים בכל יום (כדעת הסמ"ג, על פי המשנה בדף י"א ע"א שנשנית לענין טהרות). ואם לא בדקה בכל השבעה אלא פעם אחת כו' עלו לה (כרמב"ם, תוס' ורא"ש שפסקו הלכה כרב). וי"א שצריך שתבדוק ביום ראשון מהשבעה וביום השביעי, ואין להקל (כדעת הסמ"ג וסה"ת שפסקו הלכה כר' חנינא). וכתבו הפוסקים להחמיר כהסמ"ג וסה"ת שפסקו כר' חנינא, דבדיקת א' וז' מעכבין (ששבה"ל).

טועה שאמרה יום אחד טמא ראיתי. בחידושי הר"ן והרמב"ן כתבו דעל כרחק מיירי באופן שברור לה שהפסיקה בטהרה אחר ראייתה, דבלא זה אינה יכולה לטבול כלל. אכן בתוס' הרא"ש (ד"ה ואי) כתב דהא דבעינן שתפסיק בטהרה אינו אלא חומרא מדרבנן בעלמא, ואינה נמנעת מלטבול מכיון שטבילה